

กฎกระทรวง

กำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒
ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการ
จดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๘ วรรคสอง มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่มี บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียน เครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) มาตรฐานวัดมวลโดยตรง คือ มาตรฐานที่ได้รับการออกแบบเพื่อหาค่ามวลของของเหลว หรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอที่ไหลผ่านมาตรฐานวัดโดยตรง โดยไม่ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์เสริมหรือข้อมูล บอกรุ่นสมบัติของของเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอขณะทำการวัดจากแหล่งภายนอกระบบ”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๕๒/๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์ และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเหตุตัว พ.ศ. ๒๕๔๖

“ข้อ ๕๒/๑ เครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดสูบที่มีอุปกรณ์เป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิต นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๕๒ แล้ว อุปกรณ์ที่เป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิตต้องมีลักษณะเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิตต้องมีลักษณะเป็นกลไกสำหรับควบคุมการอัดส่งน้ำมันเข้าไปในเครื่องตวง

(๒) เครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิตต้องมีส่วนแสดงค่าจำนวนเงินทั้งหมดที่เครื่องได้รับในการอัดส่งน้ำมันเข้าไปในเครื่องตวงแต่ละครั้งไว้บนตัวเครื่อง ในบริเวณที่สามารถอ่านได้ง่ายและมองเห็นได้ชัดเจน”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ระบบการวัดมวลของเหลว” ในข้อ ๕๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเหตุตัว พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ระบบการวัดมวล” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ระบบการวัดปริมาตรของเหลว” และ “อุปกรณ์ควบ” ในข้อ ๕๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเหตุตัว พ.ศ. ๒๕๔๖

““ระบบการวัดมวล” หมายความว่า ระบบที่ประกอบด้วยมาตรวัดมวลโดยตรงอุปกรณ์ควบ และอุปกรณ์เสริม”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ” ในข้อ ๕๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเหตุตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ” หมายความว่า ปริมาณน้อยที่สุดที่ระบบการวัดปริมาณของของเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอสามารถวัดได้อย่างถูกต้อง เว้นแต่

(๑) ระบบการวัดปริมาณของของเหลวที่มีไว้เพื่อจ่ายของเหลวหรือระบบการวัดปริมาณของก๊าซที่มีสถานะเป็นไอที่มีไว้เพื่อจ่ายก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ ในสองกรณีนี้ ปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ คือ ปริมาณจ่ายต่ำสุดของระบบ

(๒) ระบบการวัดปริมาณของของเหลวที่มีไว้เพื่อรับของเหลวหรือระบบการวัดปริมาณของก๊าซที่มีสถานะเป็นไอที่มีไว้เพื่อรับก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ ในสองกรณีนี้ ปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ คือ ปริมาณรับต่ำสุดของระบบ

ความในวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้ใช้บังคับเมื่อปริมาณที่วัดมีหน่วยเป็นปริมาตร สำหรับมาตรวัดปริมาตรของเหลว มาตรวัดปริมาตรน้ำ หรือมาตรวัดปริมาตรก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ และปริมาณที่วัดมีหน่วยเป็นน้ำหนัก สำหรับมาตรวัดมวลโดยตรง”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “อัตราการไหลสูงสุด” ในข้อ ๕๔ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะรายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“อัตราการไหลสูงสุด” หมายความว่า อัตราการไหลสูงสุดที่มาตรวัดสามารถทำงานได้โดยไม่เกิดความเสียหายกับตัวมาตรวัด และความคลาดเคลื่อนของมาตรวัดไม่เกินไปกว่าอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดที่กำหนด”

ข้อ ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๖๗/๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซึ่งดวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖

“ข้อ ๖๗/๑ มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการที่มีอุปกรณ์ควบและอุปกรณ์เสริมเป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิต นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๖๗ แล้ว อุปกรณ์ควบและอุปกรณ์เสริมที่เป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิตต้องมีลักษณะเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องหยุดเหวี่ยง สอดชนบัตร หรือบัตรเครดิตต้องมีลักษณะเป็นกลไกการหยุดการส่งจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงล่วงหน้าติดอยู่กับตัวมาตรวัด

(๒) เครื่องหยุดเหวี่ยง สอดชนบัตร หรือบัตรเครดิตต้องมีส่วนแสดงค่าจำนวนเงินทั้งหมดที่เครื่องได้รับในการจ่ายน้ำมันแต่ละครั้งไว้บนตัวเครื่องในบริเวณที่สามารถอ่านได้ง่ายและมองเห็นได้ชัดเจน”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิตอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซังตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเหตุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖๕ ในส่วนนี้

“ของเหลว” หมายความว่า น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น และก๊าซปิโตรเลียมเหลว แต่ไม่รวมถึงน้ำ

“ก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ” หมายความว่า ก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นก๊าซไฮโดรคาร์บอนที่ประกอบด้วยมีเทนเป็นส่วนใหญ่ โดยอัดเก็บไว้ในภาชนะภายใต้ความดันสูงอยู่ในสภาพเป็นไอที่อัดแน่นเพื่อนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas (LNG))”

ข้อ ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๖๕/๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราซังตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิตอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซังตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเหตุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“ข้อ ๖๕/๑ ระบบการวัดมวลต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) อัตราส่วนระหว่างอัตราการไหลสูงสุดกับอัตราการไหลต่ำสุดสำหรับระบบการวัดมวล

(ก) ในกรณีก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ ต้องไม่น้อยกว่า ๕ ต่อ ๑

(ข) ในกรณีน้ำมันเชื้อเพลิงหรือน้ำมันหล่อลื่น ต้องไม่น้อยกว่า ๑๐ ต่อ ๑

(๒) ต้องมีวิธีการปรับแต่งมาตรวัดมวลโดยตรงเพื่อปรับเปลี่ยนค่าอัตราส่วนระหว่างปริมาณที่แสดงกับปริมาณของของเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอที่วัดได้จริงโดยระบบการวัดของมาตรวัด ซึ่งวิธีการปรับแต่งดังกล่าวต้องไม่ใช่ระบบท่อทางลัดและต้องมีผนึกเพื่อป้องกันการปรับแต่งในภายหลัง

(๓) ส่วนแสดงค่า

(ก) ต้องมีส่วนแสดงค่าหลัก

(ข) ส่วนแสดงค่าต้องแสดงชื่อหรือสัญลักษณ์ของหน่วยที่ใช้ในการวัด

(ค) ค่าขึ้นหมายมาตราให้แสดงเป็นค่า ๑×๑๐^k ๒×๑๐^k หรือ ๕×๑๐^k โดย k เป็นเลขจำนวนเต็มบวก จำนวนเต็มลบ หรือศูนย์

(ง) ค่าขึ้นหมายมาตราต้องไม่มากกว่าร้อยละ ๐.๕ ของปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ

(จ) การแสดงค่าแบบดิจิทัล ให้แสดงตัวเลขอย่างน้อย ๑ ตำแหน่ง ที่ตำแหน่งขวาสุด โดยให้มีเครื่องหมายจุดทศนิยม (.) หรือเครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างเลขจำนวนเต็มและเลขหลังจุดทศนิยม และในการแสดงค่านี้ต้องแสดงตัวเลขทางซ้ายของเครื่องหมายจุดทศนิยมอย่างน้อย ๑ ตำแหน่ง และแสดงตัวเลขทางขวาของเครื่องหมายทุกตำแหน่ง สำหรับการแสดงค่าศูนย์อาจแสดงโดยเลขศูนย์ ๑ ตำแหน่งทางขวาสุดโดยไม่ต้องมีเครื่องหมายก็ได้

(ฉ) ส่วนแสดงค่าต้องมีวิธีการตั้งศูนย์อย่างถูกต้องไม่ว่าโดยวิธีอัตโนมัติหรือไม่ เว้นแต่ในกรณีที่เป็นส่วนแสดงค่าของมาตรวัดที่ติดตั้งอยู่ในระบบขนส่งทางท่อ

(ช) ให้นำความในข้อ ๕๘ (๕) (ข) (ค) (ง) และ (ฉ) มาใช้บังคับกับส่วนตั้งศูนย์ของส่วนแสดงค่าโดยอนุโลม

(๔) ส่วนคำนวณราคาต้องแสดงราคาต่อหน่วยอย่างถูกต้องตรงตามชนิดของผลิตภัณฑ์ ก่อนทำการส่งจ่ายทุกครั้ง

(๕) การแสดงปริมาณและราคาซื้อขายรวมสำหรับการซื้อขายครั้งหนึ่ง ๆ เมื่อการวัดปริมาณส่งจ่ายเสร็จสิ้นลง ต้องแสดงปริมาณส่งจ่ายรวมและราคาซื้อขายรวมเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ นาที หรือจนกว่าจะมีการซื้อขายครั้งต่อไป”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องชั่งตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ระบบการวัดมวลมีส่วนพิมพ์ค่าหรือเครื่องบันทึกการเก็บเงิน ส่วนพิมพ์ค่าหรือเครื่องบันทึกการเก็บเงินนั้นต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีขึ้นหมายมาตราเท่ากับส่วนแสดงค่า
- (๒) พิมพ์ผลการวัดให้ตรงกับผลการวัดซึ่งแสดงโดยส่วนแสดงค่า
- (๓) พิมพ์ผลการวัดเมื่อการวัดเสร็จสิ้นสมบูรณ์
- (๔) แสดงรายละเอียดการพิมพ์ผลการวัด ดังต่อไปนี้
 - (ก) ปริมาณการส่งจ่ายทั้งหมด
 - (ข) ราคาต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์
 - (ค) ราคาซื้อขายรวม
 - (ง) ข้อมูลบ่งบอกชนิดของผลิตภัณฑ์ โดยใช้ชื่อ สัญลักษณ์ อักษรย่อ หรือรหัสสินค้า
 - (จ) วัน เดือน ปี ที่จำหน่าย

ข้อ ๗๑ มาตรฐานวัดมวลโดยตรงต้องมีส่วนแก้ไขค่าความหนาแน่นของของเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอที่ทำการวัด และต้องมีส่วนรักษาสถานะ เพื่อรักษาสถานะของก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอให้อยู่ในสถานะของของเหลวหรือสถานะที่เป็นไอ ตลอดช่วงทำการวัด และถ้าส่วนนี้สามารถปรับแต่งได้ต้องมีผนึกเพื่อป้องกันการแก้ไขหลังจากปรับแต่งแล้ว”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗๔ และข้อ ๗๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องชั่งตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗๔ อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดของมาตรฐานวัดมวลโดยตรงให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังกรณีใช้วัดน้ำมันเชื้อเพลิงหรือน้ำมันหล่อลื่นที่ปริมาณที่ทดสอบไม่น้อยกว่าปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ ณ อุณหภูมิ ความดัน และอัตราการไหลใด ๆ ให้มีทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) สำหรับมาตรฐานวัดที่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวล ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดเป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่ทดสอบ (M) (กิโลกรัม)	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๐.๑ ถึง ๐.๒	๐.๐๒ M
๐.๒ ถึง ๐.๔	๔ กรัม
๐.๔ ถึง ๑	๐.๐๑ M
๑ ถึง ๒	๑๐ กรัม
ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป	๐.๐๐๕ M

(ข) สำหรับมาตรวัดที่ยังไม่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวล ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดเป็นกึ่งหนึ่งของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตาม (ก) แต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๐.๓ ของปริมาณที่ทดสอบ

(๒) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังกรณีใช้วัดก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ปริมาณที่ทดสอบไม่น้อยกว่าปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ ณ อุณหภูมิ ความดัน และอัตราการไหลใด ๆ ให้มีทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) สำหรับมาตรวัดที่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวล ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดเป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่ทดสอบ (M) (กิโลกรัม)	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๐.๑ ถึง ๐.๒	๐.๐๔ M
๐.๒ ถึง ๐.๔	๘ กรัม
๐.๔ ถึง ๑	๐.๐๒ M
๑ ถึง ๒	๒๐ กรัม
ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป	๐.๐๑ M

(ข) สำหรับมาตรวัดที่ยังไม่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวล ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดเป็นกึ่งหนึ่งของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตาม (ก) แต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๐.๖ ของปริมาณที่ทดสอบ

(๓) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังกรณีใช้วัดก๊าซที่มีสถานะเป็นไอที่ปริมาณที่ทดสอบไม่น้อยกว่าปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ ณ อุณหภูมิ ความดัน และอัตราการไหลใด ๆ ให้มีทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) สำหรับมาตรวัดที่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวล ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดเป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่ทดสอบ (M) (กิโลกรัม)	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๐.๑ ถึง ๐.๒	๐.๐๘ M
๐.๒ ถึง ๐.๔	๑๖ กรัม
๐.๔ ถึง ๑	๐.๐๔ M
๑ ถึง ๒	๔๐ กรัม
ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป	๐.๐๒ M

(ข) สำหรับมาตรวัดที่ยังไม่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวล ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดเป็นกึ่งหนึ่งของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตาม (ก) แต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑.๒ ของปริมาณที่ทดสอบ

(๔) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ

(ก) สำหรับมาตรวัดที่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวลของน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น ก๊าซปิโตรเลียมเหลว หรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบเป็น ๒ เท่าของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตาม (๑) (ก) (๒) (ก) หรือ (๓) (ก)

(ข) สำหรับมาตรวัดที่ยังไม่ได้ติดตั้งเข้าระบบการวัดมวลของน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น ก๊าซปิโตรเลียมเหลว หรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ ให้อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบเป็น ๒ เท่าของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตาม (๑) (ข) (๒) (ข) หรือ (๓) (ข)

(๕) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับทุกกรณีต้องไม่น้อยกว่าอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบของน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น ก๊าซปิโตรเลียมเหลว หรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ

(๖) ของเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอที่นำมาใช้ในการทดสอบมาตรวัดต้องเป็นของเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอชนิดเดียวกันกับที่จะวัดจริง หรือที่มีคุณสมบัติทางกายภาพใกล้เคียงหรือเทียบเท่า หรือเป็นของเหลวหรือก๊าซที่มีสถานะเป็นไอตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๘๕ กรณีใช้วัดของเหลว ความสามารถในการทำซ้ำได้ของมาตรวัดมวลโดยตรงต้องไม่เกินร้อยละ ๐.๒ ของปริมาณที่ทดสอบ กรณีใช้วัดก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ ความสามารถในการทำซ้ำได้ของมาตรวัดมวลโดยตรงต้องไม่เกินร้อยละ ๐.๘ ของปริมาณที่ทดสอบ”

ข้อ ๑๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๘๕ แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิตอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องชั่งตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิตอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องชั่งตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘๕ อายุคำรับรองของเครื่องชั่งตวงวัดให้เป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้”

เครื่องชั่งตวงวัด	อายุคำรับรอง (นับตั้งแต่วันที่ให้คำรับรอง)
๑. เครื่องวัดความชื้นข้าว	๒ ปี
๒. มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ	๒ ปี
๓. มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการขายส่ง	๒ ปี
๔. เครื่องชั่งไม่อัตโนมัติที่ติดตั้งกับที่ ซึ่งมีพิกัดกำลังตั้งแต่ ๒๐ เมตริกตันขึ้นไป	๒ ปี
๕. มาตรวัดมวลโดยตรง	๒ ปี
๖. เครื่องชั่งตวงวัดทุกชนิดที่ให้คำรับรองโดยผู้ซ่อม	๖๐ วัน”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

พรทิภา นาคาศัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวงกำหนดเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตรการซั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตรာเพื่อเหลือเพื่อขาด และคำรับรองของเครื่องซั่งตวงวัด และหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนเครื่องหมายเฉพาะตัว พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งใช้กำกับดูแลเครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดสูบ มาตรการปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ และมาตรการมวลโดยตรง ยังไม่ครอบคลุมถึงมาตรการมวลโดยตรงที่ใช้วัดหาค่ามวลของก๊าซที่มีสถานะเป็นไอ เครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดสูบที่มีอุปกรณ์เป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตรหรือบัตรเครดิต และมาตรการปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการที่มีอุปกรณ์ควบและอุปกรณ์เสริมเป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิต สมควรปรับปรุงกฎกระทรวงดังกล่าว โดยกำหนดเครื่องซั่งตวงวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตรการซั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ชนิด ลักษณะ รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดและอายุคำรับรองของเครื่องซั่งตวงวัด ให้ครอบคลุมถึงมาตรการมวลโดยตรง เครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิง หรือมาตรการปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวข้างต้นด้วย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้